

AIDS – HIV – základné informácie

1. Pokús sa čo najúprimnejšie doplniť nedokončené vety svojimi myšlienkami.

O AIDS a HIV

1. mi povedali rodičia, že
2. mi povedali priatelia/lky, že
3. mi povedali učitelia/lky v škole, že
4. si myslím, že

2. Odpovedz na nasledujúce otázky!

- Poznáš, stretol/a si sa už s HIV pozitívnym/AIDS chorým človekom? Ak áno, kde?
.....
.....
- Vieš si predstaviť, že niekto z tvojich blízkych (rodina, priatelia) sa infikuje vírusom HIV? Zmení sa tvoj vzťah k nemu? Ak áno, ako a prečo?
.....
.....
- Ak by do vašej triedy prišiel človek HIV pozitívny, akú otázku by si mu/jej položil/a?
.....
- Myslíš si, že HIV pozitívni ľudia majú právo naďalej vykonávať svoje povolanie? Prečo?
.....
.....
- Ak by si sa dozvedel/a, že tvoj/a učiteľ/ka je HIV pozitívny/a, ako by si reagoval/a?
.....
- Vieš, ako sa vírus HIV prenáša?.....
.....
- Existuje v súčasnosti efektívny spôsob liečby tejto choroby?.....
.....

3. Pokús sa doplniť správne slová v doplňovačke. Jej riešením je to, čo sa v nás zrodí, ak sa budeme učiť o AIDS/HIV.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

1. vôňa	2. orgán zraku	3. 365 dní	4. gorila a orangutan
5. vzácny kov	6. dom slimáka	7. nič pre vegetariána	8. náš kontinent
9. dolné končatiny	10. hľadal to Kolumbus	11. prvá žena	

ČO JE PRAVDA O HIV/AIDS ? – tvrdenia

Pozorne si prečítaj jednotlivé tvrdenia, a ak s tvrdením súhlasíš, označ ho písmenom **Á**, ak nie, označ ho písmenom **N**. Ak sa nevieš vyjadriť, označ ho **?**. Kľúč so správnymi odpoveďami ti dá tvoj/a učiteľ/ka.

1. Chorobu AIDS spôsobuje vírus HIV.
2. HIV nie je to isté ako AIDS.
3. Je bezpečné objasť človeka, ktorý je HIV pozitívny.
4. Vírus HIV napáda červené krvinky.
5. Vírusom HIV sa môžeš nakaziť aj na WC doske.
6. Vírus HIV sa nachádza vo všetkých telesných výlučkoch.
7. Iba homosexuáli, prostitútky a narkomani sa musia báť, že sa nakazia vírusom HIV.
8. Sú dokázané tri hlavné spôsoby prenosu AIDS: nechránený sexuálny styk s HIV pozitívnou osobou, kontakt s krvou infikovaného, napr. používanie spoločných ihl, a prenos z infikovanej matky na plod a dieťa počas pôrodu a dojčenia.
9. Ľudia, ktorí si aplikujú drogy do žíl, by nemali používať spoločné ihly, predstavuje to vysoké riziko nákazy HIV.
10. Vírus HIV sa môže preniesť z matky na dieťa počas tehotenstva, pôrodu alebo počas dojčenia materským mliekom.
11. Ak je niekto zranený a krváca, môžeme mu krvácanie zastaviť holými rukami.
12. Dosiaľ nebol dokázaný prenos vírusu HIV zo zvierata na človeka.
13. Najbezpečnejšou ochranou pred nákazou pohlavnými chorobami a AIDS je absolútna vernosť partnerov alebo celibát.
14. Mali by sme predpokladať, že každý človek môže byť potenciálne nakazený vírusom HIV.
15. Vyšetrenie na AIDS je u nás zatiaľ anonymné a bezplatné.
16. Byť infikovaný vírusom HIV neznamená, že človek má hneď AIDS, hoci môže vírus prenášať na iných
17. Vírus HIV napáda biele krvinky, známe ako pomocné T4 bunky, ktoré sú veľmi dôležité pre obranyschopnosť organizmu.
18. Vírus sa nachádza v malých množstvách aj v slinách, pote, slzách, moči, vo výkaloch. Nie sú to však cesty prenosu, pokiaľ v nich nie je krv nakazeného človeka.
19. Pri bežnom spoločenskom styku – pri podaní ruky, spoločenskej puse na líce, dotykom potu a slz – sa AIDS nenakazíme.
20. Vírus HIV môže dostať každý. Dôležité je to, čo robíme, nie to, kým sme. Riziku nás vystavuje naše správanie a konanie.
21. Jedna z vecí, ktoré veľmi sťažujú kontrolu a boj s AIDS, je jeho dlhá inkubačná lehota.
22. Slušní a veriaci ľudia sa nemôžu nakaziť vírusom HIV a ani nijakou inou sexuálne prenosnou infekciou.
23. HIV pozitívni ľudia sa môžu ľahšie dostať do spoločenskej izolácie alebo sa stať obeťami diskriminácie.
24. Vírus HIV je vysoko citlivý na vonkajšie vplyvy. Môže existovať len pri telesnej teplote. Ničia ho vyššie teploty, 70 % alkohol, bežné dezinfekčné prostriedky obsahujúce chlór.

25. HIV infekcia sa nedá vyliečiť, ale včasná liečba môže predĺžiť a skvalitniť život infikovaného človeka.
26. Vírus HIV sa neprenáša vzduchom a kvapôčkami pri kýchaní a kašli.
27. Morálnou povinnosťou HIV pozitívneho človeka je informovať svojho sexuálneho partnera/ku o svojom zdravotnom stave.
28. Vírus HIV sa neprenáša pri poskytnutí prvej pomoci, pokiaľ sa dodržia bežné preventívne opatrenia (gumové rukavice pri krvácaní).
29. Antikoncepčné hormonálne pilulky chránia pred infekciou HIV.
30. HIV je vírus ľudskej imunitnej nedostatočnosti napadajúci obranný systém človeka. V dôsledku jeho oslabenia človek ľahšie podľahne iným ochoreniam.
31. Prvé príznaky infekcie HIV sa dostavujú 2 – 3 týždne od infikovania a pripomínajú chrípku alebo mononukleózu.
32. Medzi infikovaním vírusom HIV a vypuknutím choroby AIDS u neliečených pacientov môže uplynúť niekoľko (6 – 10) rokov.
33. AIDS je získaný syndróm imunitnej nedostatočnosti – posledné štádium infekcie HIV.
34. V poslednom štádiu infekcie HIV človeku zlyhá imunitný systém, telo už nie je schopné brániť sa akémukoľvek ochoreniu a človek môže zomrieť aj na obyčajnú chrípku.
35. HIV sa neprenáša vzduchom ani vodou. Je preto bezpečné kúpať sa v bazénoch aj používať saunu.
36. Nechránený sex s osobou, ktorej zdravotný stav nepoznáme, a sexuálne praktiky, pri ktorých sa narúša sliznica a dochádza ku krvácaniu, sú z hľadiska nákazy HIV veľmi rizikové.
37. Je dobré poznať zdravotný stav seba aj svojho partnera/ky ešte pred sexuálnym stykom. Preto je dobré dať sa vopred otestovať.
38. Ak sa človek ocitol v rizikovej situácii (nechránený sex, nesterilná ihla, striekačka a pod.) treba sa dať otestovať 3 mesiace po udalosti.
39. Testy umožňujú objaviť protilátky proti HIV v krvi človeka. Tie sa dajú zistiť 3 mesiace po nakazení.
40. Testovanie sa robí v Národnom referenčnom centre pre prevenciu HIV/AIDS, v regionálnych ústavoch verejného zdravotníctva a na oddeleniach klinickej mikrobiológie nemocníc.
41. To, že je človek HIV pozitívny, je chránené lekárske tajomstvo. Chorý nie je povinný túto skutočnosť zverejňovať.
42. Ľudia nakazení vírusom HIV môžu žiť dlho a byť šťastní. V bežnom spoločenskom styku zdravých ľudí neohrozujú.
43. Je bezpečné byť v triede s učiteľom/kou infikovaným/ou vírusom HIV.

Na záver!

Mnoho ľudí si dnes stále myslí, že AIDS/HIV sa ich netýka. Infikovanými a chorými pohrdajú, často sa ich obávajú a diskriminujú ich. Sú presvedčení o svojej nezaniteľnosti. Hádaj ty svojím poznaním, toleranciou a obyčajným ľudským prístupom prispeješ k porozumeniu a akceptácii HIV pozitívnych ľudí v našej spoločnosti. Záleží aj na tebe, či HIV pozitívni ľudia budú trpieť viac svojou HIV pozitivitou, alebo tvojím odmietnutím a strachom. Pamätaj! **Človek získa vírus HIV ako výsledok toho, čo robí, nie toho, čím je!** Ak máš záujem o viac informácií, hľadaj na internete!

HĽADANIE – sexuálne prenosné infekcie

Pokús sa samostatne čo najúprimnejšie doplniť nedokončené vety svojimi myšlienkami.

1. O sexuálne prenosných infekciách

- mi povedali rodičia, že
- mi povedali priatelia/lky, že
- mi povedali katechéti/ky, že
- mi povedali učitelia/lky v škole, že.....
- som sa dozvedel/la, že
- si myslím, že.....

2. V nasledujúcej osemšmerovke sa pokús vyhľadať názvy 10 SPI: AIDS, kandidóza, vaginóza, trichomoniáza, papillomavírus, genitálny herpes, chlamýdie, genitálne vši, kvapavka, syfilis. Môžeš ich vyznačiť farebnými pastelkami.

G	M	V	E	K	A	Z	Ó	D	I	D	N	A	K	R
E	S	K	A	L	T	O	K	B	A	I	D	S	B	A
N	Á	L	E	V	O	K	U	P	T	Z	M	P	O	S
I	W	A	V	A	G	I	N	Ó	Z	A	P	O	S	T
T	E	M	P	R	E	T	F	W	I	M	A	R	C	K
Á	I	Z	N	S	N	S	I	D	CH	U	M	I	E	V
L	D	O	T	R	I	CH	O	M	O	N	I	Á	Z	A
N	Ý	G	E	P	T	L	S	I	C	V	O	D	V	P
Y	M	E	L	T	Á	N	I	CH	A	B	C	O	I	A
H	A	N	R	O	L	E	B	F	M	L	O	K	E	V
E	L	O	U	Y	N	B	O	M	Y	N	P	S	L	K
R	CH	V	S	P	E	Z	A	Q	M	S	P	U	T	A
P	S	U	R	Í	V	A	M	O	L	L	I	P	A	P
E	M	I	L	A	Š	K	W	I	B	O	P	E	R	Y
S	T	E	C	A	I	S	E	M	A	N	E	R	O	L

3. Pokús sa v uvedenej skupine slov nájsť jedno, ktoré tam nepatrí, a zdôvodni to.

- Kvapavka – syfilis – papillomavírus – skleróza – genitálny herpes – chlamýdie,

Nepatrí tam, lebo všetky ostatné sú

Nepatrí tam, lebo to je